

МОЛОДІЙ КОМУНАР

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Вівторок, 11 жовтня 1983 року

№ 121 (3316).

Ціна 2 коп.

МИ — ЗА МИР!

Уроки миру

продовжуються

«Володі Ульянову», «Спасибі рідній партії за дитинство золоте», «Мирне сон-

це — дітям планети», «Визволителям Гайворонщини», «Хвала рукам, що пахнуть хлібом» — так називалися композиції, створені на традиційному святі квітів першокласниками нашої школи і їхніми мамами. «Хай завжди буде сонце!» — ці слова стали лейтмотивом композицій третьокласників.

Вдалими були роботи «Мир і дружба» (6 «А» клас), «Вічний вогонь» (7 «А» клас), «Слава танкістам» (8 «А» клас), «Жертовам Хатині» (9 «Б» клас), «Обличчя й задуми Пентагону і мирні ініціативи СРСР» (9 «А»), «Там, де гриміла канонада», «Ветерану-танкісту» (10 «А»), «Ні—вій-

ні!», «Слава праці хліборобів» (10 «Б» клас). Особливо відзначилися автори композицій А. Семенко, Н. Дави-мука, Н. Ковальчук.

Уроком громадянського змушення став вечір старшокласників, присвячений Дню танкіста. Його організували учні 10 «Б» класу (класний керівник Г. І. Лішук). На ньому молодь вшанувала ветеранів, звучали вірші, пісні у виконанні ансамблю дівчат 10 «Б» класу. Гості вечора ветерани Великої Вітчизняної війни І. С. Теслюк, К. М. Зенченко розповіли про танкові війська, про їх становлення від перших днів Радянської влади і до наших днів.

У відповідь на звернення юних москвичів — учасників «Естафети миру дітей Європи», юні гайворонці висловили своє обурення діями паліїв війни. У листівках-протестах проти загрози війни піонери і комсомольці написали: «Ми повністю підтримуємо миролюбну політику, всі мирні ініціативи СРСР. Ми віримо в силу нашої держави. І мріємо працювати для користі свого народу, Батьківщини. Нам необхідний мир!»

Г. КОЗИНСЬКА,
заступник директора з
навчально-виховної роботи
Гайворонської
СШ № 2.

За високу віддачу кукурудзяного гектара

Одержимо в 1984 році 800 000 тонн зерна кукурудзи — з таким закликком звернулися учасники обласного семінару-наради, який відбувся в Новоукраїнці, до всіх ланкових, колгоспників, робітників радгоспів і колективів хлібоприймальних підприємств області. А вже одержання такої кількості зерна кукурудзи буде надійним стартовим майданчиком для досягнення в перспективі валових її зборів не менше одного мільйона тонн. І доповідач — начальник обласного управління сільського господарства В. Я. Маслюченко, — і всі, хто виступив на обласному семінарі-наradі, підкресливали, що в кукурудзіводів області є всі можливості збільшити виробництво цієї культури, аби добитись наміченого рубежу.

У структурі посівів зернових у господарствах області поряд з озимою пшеницею важливе місце займає кукурудза. За одинадцять п'ятиріччя колгоспи і радгоспи зобов'язалися продати її державі мільйон 930 тисяч тонн. І у нас є досвід боротьби за високі валові збори зерна кукурудзи, ряд господарств його примножують і поглиблюють. Щороку, приміром, у колгоспі «Зоря комунізму» Новоархангельського району одержують не менше 60 центнерів зерна з гектара, а в окремі роки і по 100 центнерів. Стабільності врожаїв цієї культури добилися і колгоспи імені Ватутіна Кіровоградського району, імені Леніна Знаменського, імені XX з'їзду КПРС Новоукраїнського та імені XXII з'їзду КПРС Добровеличківського районів.

На значній площі кукурудзу в області вирощують за індустріальним методом. На кожному четвертому гектарі цю культуру за прогресивною технологією вирощує молодь. Наприклад, очолювана молодим механізатором В. Ординком механізована ланка з колгоспу імені Щорса Ульяновського району виростила нині по 60 центнерів кукурудзи з гектара.

Але, як підкреслювалося на семінарі-наradі, сталося так, що врожайність кукурудзяної ниви в області останнім часом безпідставно знижувалася. Якщо, скажімо, в роки дев'ятої п'ятирічки в середньому на круг було зібрано по 30,3 центнера зерна, то за десяту — тільки 29. А торік — 25,3 центнера. Відповідно зменшувалась і валова збори зерна цієї культури, продаж його державі. Так, протягом тривалого періоду знижується врожайність кукурудзи в Новоархангельському, Долинському, Олександрійському, Петрівському та деяких інших районах. Дошкульне і строкатість урожаїв у різних господарствах, часто навіть в одному районі.

На обласному семінарі-наradі глибоко проаналізовано стан справ з виробництвом зерна кукурудзи в області. Всі виступаючі наголошували, що досвід передовиків повинен стати надбанням усіх господарств області, які борються за одержання високих урожаїв кукурудзи. Поряд з обговоренням питань вирощування кукурудзи на семінарі-наradі йшлося про вдосконалення її збирання, переробки і зберігання.

Перший секретар Ульяновського райкому партії Л. О. Дейнека, голова колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району Герой Соціалістичної Праці Л. І. Шліфер, бригадир тракторної бригади колгоспу імені XX з'їзду КПРС Новоукраїнського району, двічі Герой Соціалістичної Праці О. В. Гітало, ланковий механізованої ланки колгоспу «Комінтерн» Бобринського району М. П. Качан, голова колгоспу імені Леніна Знаменського району Герой Соціалістичної Праці В. М. Гуртовий, ланковий механізованої ланки колгоспу імені XXII з'їзду КПРС Добровеличківського району Ю. Д. Задрака, які виступили на семінарі-наradі, наголошували, що обов'язок кукурудзіводів, всіх тих, хто працює на Продовольчу програму, — здійснити всі необхідні агротехнічні, інженерні й організаційні заходи, щоб зробити ривок уперед у підвищенні врожайності і збільшенні виробництва зерна кукурудзи.

Учасники семінару-наради прийняли звернення до всіх ланкових, механізаторів, колгоспників, робітників радгоспів і колективів хлібоприймальних підприємств.

На семінарі-наradі виступили також голова колгоспу «Україна» Крипчанського району Дніпропетровської області К. Г. Журавель, завідувач лабораторією Всесоюзного науково-дослідного інституту кукурудзи кандидат сільськогосподарських наук М. П. Марков. Напередодні семінару-наради делегація нашої області побувала в Крипчанському районі Дніпропетровської області, де ознайомилася з досвідом роботи кукурудзіводів, вивчила впроваджені крипчанцями заходи по підвищенню культури землеробства. А вже господарства цього району розгорнули боротьбу за щорічне одержання 100 тисяч тонн зерна кукурудзи.

Учасники семінару-наради вивчили систему обробітку ґрунту під кукурудзу наступного року на полях колгоспів імені XX з'їзду КПРС, «Росія» та «Дружба» Новоукраїнського району.

На семінарі-наradі виступив перший секретар обкому Компартії України М. Г. Самілік.

У роботі семінару-наради взяли участь голова облвиконкому В. І. Желіба, секретарі обкому партії А. І. Погребняк і В. М. Щербина, перший заступник голови облвиконкому М. П. Громовий, голова облпрофраді В. І. Івлєв.

ЄДНІСТЬ ПОКОЛІНЬ

НАПЕРЕДОДНІ ДНЯ КОНСТИТУЦІЇ СРСР В ОБКОМІ КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ ЧЛЕНІВ БЮРО ОБКОМУ ПАРТІЇ З ГРУПОЮ ВЕТЕРАНІВ, ПРЕДСТАВНИКАМИ МОЛОДІ ОБЛАСТІ.

Того дня зустрілися два покоління: молодь 80-х і посивілі ветерани, чий груди прикрашають ордени і медалі, ветерани, які пройшли велике життя. І тепер вони зв'язані з життям партії, живуть її інтересами. Людськими невичерпними енергією, високими моральними якостями, людським вірним служінням Вітчизні, партії називав ветеранів Генеральний секретар ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР товариш Ю. В. Андропов. Партія високо цінує роль ветеранів у сьогоднішньому житті нашої країни, бо вони акумулюють величезний досвід і знання, які потрібні, щоб виховувати молодь ідейно переконаною, завзятою в труді, з активною життєвою позицією.

Ось чому ветерани, які виступили на зустрічі, захоплено говорили про те, як вони свої досвід і знання передають юнакам і дівчатам, про виховання молоді. Бригадир тракторної бригади колгоспу імені XX з'їзду КПРС Новоукраїнського району двічі Герой Соціалістичної Праці О. В. Гітало звернув увагу в своєму виступі на трудовому вихованні молоді. Прославлений хлібороб розповів про тісні зв'язки очолюваної ним бригади з колективом Ісмишуватської середньої школи. Майже всі механізатори села Комишуватого — колишні учні місцевої десятирічки. Шлях хлібороба починається зі школи. У колгоспі стало ласкою традицією посвячення в хлібороби, яке проводять на польовому стані тракторної бригади О. В. Гітало.

— Слід постійно вдосконалювати трудове виховання молоді, — наголосив у своєму виступі член КПРС з 1919 року персональний пенсіонер союзного значення А. І. Щерба. — Треба пам'ятати народну мудрість «Праця вчить і годувє людину».

Ветеран розповів про свій життєвий шлях.

Однією з форм виховної роботи з молоддю є наставництво. В нашій області майже 12 тисяч наставників, які свої досвід і вміння щедро передають молоді. Про роль наставників у комуністичному вихованні молодих робітників говорив у своєму виступі бригадир слюсарів-складальників заводу «Червона зірка», Герой Соціалістичної Праці О. О. Кошурко. На заводі ветерани весь свій досвід, знання щедро передають молоді зміні. Тут стало системою посвячення молоді в робітники, проведення «Днів червонозорівня», конкурсів професійної майстерності, творчих звітів перед трудящими обласного центру.

Колішня бойова льотчиця Герой Радянського Союзу А. Ф. Худякова, член КПРС з 1918 року, пенсіонер союзного значення А. Я. Мшар присвятили свої виступи питанням морального виховання молоді, розвитку громадсько-політичної активності молодих трудівників.

Словами поваги, вдячності ветеранам за ту мудру життєвську науку, досвід, які вони щедро передають молодому поколінню, були сповнені виступи на зустрічі молодих — плавильника заводу чистих металів імені 50-річчя СРСР Віктора Пронця, механізатора колгоспу «Іскра» Олександрівського району Василя Петренка, машиніста гірничозбагачувальних машин шахти «Вороблозівська» Сергія Маркова. Вони переконливо говорили про те, що комсомольці і молодь ініціативно і дружно пліч-о-пліч зі старшими працюють над виконанням величезних завдань, поставлених партією і урядом. Ось, скажімо, В. Петренко. Нинішнього року на живинному полі працював на комбайні «Нива» разом із батьком. І сімейний екіпаж добився високих трудових показників. З бункера «Ниви» вони видали понад 7500 центнерів хліба. Це один із кращих показників у районі. А за підсумками соціалістичного змагання молодих живинарів області Ва-

силь Петренко виборов приз обкому комсомолу і редакції газети «Молодий комунар» «Золота нива» серед механізаторів, які працювали на СК-5.

Сьогодні молодь свято береже і примножує славі традиції старших поколінь. А вже органічне поєднання досвіду старших з ентузіазмом молодих, широкий розвиток творчої ініціативи дуже необхідні на нинішньому етапі, коли вирішується найскладніше завдання — серйозно підвищити рівень усієї господарської роботи, трудової, виробничої і технологічної дисципліни.

На зустрічі виступили також комуніст з 1925 року, член позаштатної партійної комісії при Знаменському міському партії Д. Н. Самодин, колишня передова робітниця заводу «Червона зірка», депутат Верховної Ради УРСР першого скликання делегат XVIII з'їзду партії В. С. Красовська, член КПРС з 1932 року, колишній партійний працівник Л. П. Кожем'якін, комуніст з 1932 року, учасник Великої Вітчизняної війни начальник штабу цивільної оборони Кіровоградського району Є. Т. Лановенко, організатор позакласної роботи Зибківської середньої школи Онуфріївського району О. А. Удод. Наставник молоді з Бобринського району, член КПРС з 1931 року К. Т. Щербакова від імені учасників зустрічі, від усього старшого покоління запевнила, що ветерани партії, війни і праці виправдають високе довіря і сподівання партії, внесуть гідний вклад у виконання рішень XXVI з'їзду КПРС, у комуністичне виховання молоді.

На зустрічі з ветеранами виступив перший секретар обкому Компартії України М. Г. Самілік.

На знімку: у залі під час зустрічі.

Фото В. ГРИБА.

3 прицілом на майбутнє

РОЗДУМИ СЕКРЕТАРЯ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
ПЕРЕД ЗБОРАМИ

Минув рік з того дня, коли мене обрали комсомольським ватажком. Починати будь-яку справу, завжди нелегко. Та звітні-виборні збори стануть для мене ще більш відповідальним екзаменом. Адже, звітуючи перед своїми спільчанами, мені необхідно бути цілком об'єктивною при оцінці власної роботи. Як успіхів, так і невдач. А чи вдалося завоювати авторитет ватаж-

протоколах, комсомольських документах. А потім постало досить складне завдання: «розворушити» юнаків і дівчат, пробудити в них активність, дещо згаслий інтерес до комсомольських справ. А причину їх інертності я добре знала — деякий час комсомольська робота в колективі велася слабо.

Нині із задоволенням можу відзначити, що молоді почала більше вни-

риторію дитсадку. А Любова Коломієць, у минулому секретар відділкової комсомольської організації, виступила з ініціативою обладнати у приміщенні старої школи спортивний зал. Члени КМК МТФ № 3 вирішили створити комсомольську групу тваринників. Це підвищить відповідальність за результати своєї роботи не лише доярки, а й інших працівників ферми.

У розпалі звітно-виборної кампанії. На своїх головних зборах спільчани ведуть розмову про те, як вони жили і трудилися протягом року. Поставлені життям перед комсомолом нові високі вимоги дають можливість комсомольцям виробити плани майбутніх дій тут, на звітно-виборних.

На високому рівні проходять звітно-виборні збори на Кіровоградському заводі «Гідросила».

На знімку: голова зборів молодий комуніст, член комсомольського бюро механоскладального цеху № 5 Надія ВОЛОКИТИНА.

Фото А. МЕЛЬНИКОВА.

ка — на це запитання дають відповідь самі комсомольці.

Сьогодні я подумки повертаюся до перших днів своєї роботи. З чого почала? Здається, з найпростішого. Навела лад у

кати у спілкуванні і виробничому житті. Згадую звітно-виборні збори у другому відділку. Завідувача дитячим садком Валентина Паладій запропонувала провести комсомольський суботник, впорядкувати те-

Протягом року в центрі уваги комітету комсомолу була і виховна робота зі школярами. Я очолила спеціально створений педагогічний загін, до складу якого увійшли також Валерій Однодум, Людми-

ЗВІТИ

І ВИБОРИ

ла Ладик, Олександр Салоді і Галина Ільченко — молоді спеціалісти з різних галузей народного господарства. Розповідями про професії, власним прикладом вони намагалися виховати з дітей справжніх господарів землі. І наша юна зміна з честю виправдовує надії. Під час сільськогосподарських робіт школярі зарекомендували себе надійними помічниками, справжніми трудівниками.

...Як зараз пам'ятаю свій настрій після минулорічних звітно-виборних. Відчувала в собі велику енергію і натхнення. І думала: зроблю все для того, щоб моя комсомольська організація стала однією з кращих. Минув час, а це бажання не зменшилось. І хай встигла небагато, та все ж початок є.

Якось мене запитали: якщо замість тебе оберуть іншу людину, що б ти їй могла порадишити? Найперше — мати бойовий актив комітету комсомолу, на який можна покластися в будь-якій справі. Не менш важливо частіше бувати серед комсомольців, вникати в їх справи, настрої. І ніколи не очікувати, доки результати роботи придуть самі собою. А секретар повинен бути сам найактивнішим учасником всіх починань і не має права підмінити живу суть комсомольської роботи сухим переліком зробленого.

Т. СОКОЛОВА,
секретар комітету
комсомолу колгоспу
імені Леніна.
Устинівський район.

Джерело

натхнення

Газета «Добруджанська трибуна» попросила толбухівців — учасників революційного руху розповісти молодим читачам про те, які книги допомагали їм у боротьбі з фашизмом і капіталізмом. Васил Христов, Васил Дерменджієв, Борис Колес і Славі Паскалев першими назвали твори класиків марксизму-ленінізму. Славі Паскалев, наприклад, сказав, що «Капітал» К. Маркса залишається його настільною книгою.

Цікаво знати, що із світової літератури своїми улюбленими творами ветерани назвали книги росіян — Пушкіна, Лермонтова, Некрасова, Чернішевського, Достоевського, Толстого, Чехова, Горького. З сучасної радянської літератури — твори Симонова, Айтматова, Распутіна. Васил Дерменджієв цитує і книгами видатних радянських полководців Георгія Костянтиновича Жукова, Костянтина Костянтиновича Рокоссовського та інших.

Шукають

таланти

За останній час помітними стали успіхи добруджанців — вихованців окружної станції юних техніків. Працюють тут керівниками гуртків інженери з великим досвідом Тодор Спіров, Маргарита Станева, Лора Колева. Окремими дослідними роботами молоді керують професор Александр Раєв, доцент Георгій Златанов та інші науковці.

Недавно чимало вихованців станції брали участь у республіканському огляді технічної та наукової творчості молоді, котрий відбувся в місті Пловдиві. Вони виборили

призові місця з різних дисциплін — три перших, три других і чотири третіх. Директор станції Дмитро Мишков в інтерв'ю кореспондентів окружної газети сказав: «Ми маємо законне право гордитися, але на досягнутому не спинимося, а будемо працювати наполегливо, будемо знаходити таланти і сприяти їхньому розвитку».

Катерина

з Кіровограда

Катерина Ломакіна, секретар змінної комсомольської організації розкрийного цеху головного підприємства Кіровоградського виробничого швейного об'єднання — одна з трьох передових робітниць, про яких «Добруджанська трибуна» розповіла в статті «Безцінний капітал». Автор матеріалу — генеральний директор об'єднання Володимир Курбатов. Ось що він пише:

«На все вистачає часу Ломакіній, всюди вона встигає. Має успіхи на виробництві, наполегливо працює в комітеті комсомолу підприємства. А ще Катя — депутат Кіровоградської міської Ради народних депутатів. Крім того, дівчина успішно учиться в школі молодих комуністів, постійно займається спортом, залучає до участі у фізкультурному русі комсомольців і неспількову молоді».

За матеріалами толбухівської окружної газети «Добруджанська трибуна» добірку підготував Н. ДОБРИН.

Молодість и Землі Кіровоградської

3.

Орденом Леніна комсомол нагороджений за подвиг у Великій Вітчизняній війні.

«Батьківщина моя! Земле руська! Я — син Ленінського комсомолу, його вихованець, бився так, як підказувало мені серце. Я помираю, але знаю, що ми переможемо. Моряки-чорноморці! Тримайтеся міцніше, знищуйте фашистських скажених псів. Клята воїна я виконав». Такі слова кров'ю на клепті паперу написав у останні хвилини свого життя Олексій Калужний. Про подвиг юнака з села Байдакового Онуфріївського району, його бойових побратимів, захисників дзоту № 11, дізналася вся країна. Вони тримали оборону на підступах до Севастополя, чотири дні відбивали атаки. Тут, у дзоті, на комсомольських зборах юнаки поклялися не відступати назад ні на крок, ні за яких умов не

здаватися в полон. Битися з ворогом по-чорноморському, до останньої краплі крові. Бути хоробрими і мужніми до кінця. Слова свого хлопці дотримали, билися відважно. Їх смерть дорого обійшлася ворогам.

Тисячі земляків-ровесників Олексія Калужного вписали безсмертні рядки в літопис нашого краю. В особливо складних умовах довелося боротися з фашистами тим, хто залишився для роботи у ворожому тилу. В області у підпіллі працювали 1800 комсомольців. Підпільно-диверсійні комсомольські групи з перших же днів окупації почали діяти в Бобринці (організатор — комсорг місцевої семірички, кандидат у члени партії С. Рибак) та селах Катрисанівці Бобринецького (групу очолювали комуніст К. Колісник та комсомолец А. Тернавський), у Богданівці Знаменського (організатори — комсомольці

В. Руденко, І. Ткаченко, В. Крайванов), Жовтневому (комсомольці О. Нех та В. Коваль) Новомиргородського району.

У Кіровограді комсомольські групи, які входили до складу підпільно-диверсійної організації імені К. Є. Ворошилова, очолювали І. Волощенко, Л. Хищенко, І. Смалко, У. Гончаренко, О. Бурянова, Т. Жабко, П. Лахман, П. Железняк. 106 молодих підпільників нараховувала створена П. Марковим підпільно-диверсійна група в Олександрії.

«Смерть німецьким окупантам!» Такими були останні слова юних вихованців М. Мошнягун — зв'язківців партизанського загону, очолюваного І. С. Довженком, — Феді Шелеля, Івана Юрченка, Івана Коноваленка, Якова Матвієнка. Фашисти вимагали розповісти про те, куди перебазувався

загін. Нічого не дізнавшись, вони закопали хлопців живими в землю...

Смертю хоробрих загинули П. Лахман, Ю. Голуб, Т. Жабко... Та на їх місце ставали ровесники. У Красногріці Голованівського району виникла підпільна комсомольська організація «Спартак», у селах Новогеоргіївського та Онуфріївського районів діяла комсомольсько-молодіжна організація «Набат», яку очолював комуніст В. Ус. Люди вірили в перемогу, піднімалися зі зброєю в руках проти ворогів.

Тисячі вихованців обласної комсомольської

29 ЖОВТНЯ —
ДЕНЬ

НАРОДЖЕННЯ
КОМСОМОЛУ

організації громилі ворога на фронтах Великої Вітчизняної. Про подвиги вихованця Бобринецької комсомольської організації Василя Порика складають легенди. Потрапивши в полон, він вирішив: боротьба з фашистами ще не закінчена. У Бомонському таборі створив підпільну організацію «Радянський патріот», разом із бойовими друзями

втік з полону і створив партизанський загін, який спільно з французьким рухом Опору розгорнув боротьбу проти окупантів.

Героїчно захищали Батьківщину від німецько-фашистських загарбників уродженці Великої Северинки Кіровоградського району комсомольці Г. Таран, Ф. Говоров, М. Литвинов, які удостоєні звання Героя Радянського Союзу.

Командир гвардійського авіаполку Г. Таран 460 разів перелітав лінію фронту. На його рахунок 250 нічних вильотів у тил до партизанів Білорусії, України, Прибалтики. Підрозділ молодшого лейтенанта М. Литвинова при форсуванні Десни та Сейму першим переправив гармати на протилежний берег, а

при праві через Дніпро успішно закріпився на правому березі і забезпечив форсування Славутича основними силами. А батарея Ф. Говорова відзначалася в бою за село Червоний Ріг на Гомельщині. Білці знищили батальйон ворожої піхоти, артилерійську і три мінометні батареї.

Комсомолец із Витязівки Бобринецького району Іван Індик був учасником героїчного Миколаївського десанту в 1944 році. Архип Маніта із села Лозуватой Ульяновського району під Берліном повторив

подвиг Олександра Матросова...

По-геройськи билися з загарбниками кіровоградські патріоти, понад 85 тисяч з них нагороджені орденами і медалями, 135 удостоєні звання Героя Радянського Союзу. А Маршал Радянського Союзу П. К. Кошовий та генерал-майор авіації О. Ю. Мазуренко удостоєні звання Героя Радянського Союзу двічі. 27 наших земляків стали повними кавалерами ордена Слави. Орденами і медалями відзначено більше тисячі партизанів Кіровоградщини.

Після визволення нашого краю від загарбників комсомольські організації області активно збирали продовольство для Червоної Армії. Вже в першій половині 1944 року жителі області передали червоноармійцям 5,5 мільйона пудів хліба, 1,7 мільйона пудів картоплі, 243 тисячі пудів м'яса та багато інших продуктів.

Широкого розмаху в області в 1944 році набрав рух за добровільний збір коштів у фонд оборони. Комсомольці проводили велику пропагандистську роботу серед населення.

Така допомога на фронті Кіровоградщини Червоної Армії яскраво підкреслила єдність народу і радянської армії-визволительки, мала велике значення для наближення Перемоги.

Ю. ЛІВАШНИКОВ.

НАДРУКОВАНО В ЖУРНАЛІ

Повість про туріян

У цього річного липневого номері «Прапора» надруковано нову повість нашого земляка Бориса Гончаренка «Всіх поіменно...», в якій мова йде про Андрія і Теклю Лисенків із с. Турії Новомиргородського району. Вони виховали шестеро дітей.

Завдяки вдало вибраній формі Борис Гончаренко в невеликій за обсягом повісті розповів про долі багатьох.

...Після довгих перемов — у чий хаті зійтися — збиралася рідня, щоб помянути своїх родоначальників. Серед тих, хто сидить тепер за столом: ланкова Поля, груди якої

прикрашає орден Трудового Червоного Прапора, знатна доярка колгоспу «Комінтерн» Любка, нагороджена золотими медалями Всесоюзної виставки, син Гліб зі столиці... Зійшлися всі рідні і двоюрідні брати та сестри з малими та старшенькими дітьми, щоб згадати всіх поіменно з їхнього роду, згадати добрим словом.

Багатий рід Лисенків. Батьки Андрія і Теклі були кріпаками. Важка доля випала і їм самим. Але не зігнула Лисенків. Трох хлопців і трох дівчат народила Текля. Овдій закінчив Лебединське двокласне училище, Златопільську

гімназію, став учителем і виростив п'ятеро дітей. Михайло — інвалід громадянської війни, учасник повстання проти денікінців, розстріляний бандитами. Солдат імперіалістичної війни, батько трох дітей Кирило, повернувшись із полону, працював коло землі. Безталанна, хвора і змучена тітка Марія, мати чотирьох дітей, також померла передчасно. Нема в живих тітки Надії, Любиної матері. Тітці Санці Великий Жовтень з монастиря відчинив двері на завод, здобула середню освіту, після перемоги працювала в колгоспі...

У родині Лисенків нема офіційних героїв, але всі вони чесні, прості трудівники, переборюючи важкі, непосильні випробування, хотіли кращого, справедливішого життя, всі вони боролися за нові часи для вільних людей. Тому справи їхні героїчні.

Про таких людей автор схвильовано пише: «Вони бо предтечі тих, хто пішов у загоны славних опришків і кармалюківців, разінських і пугачовських месників, у ватаги гайдамаків, і хто входив до групи народовольців. Вони — велика рідня учасників трьох російських революцій, страйків і барикадних

боїв у містах, бунтів і підпалів панських економік у селах... Бійців загонів червоної гвардії, полків регулярної Червоної Армії... Героїв штурму Зимового палацу, громадянської війни, захисників червоного Пітера й київського «Арсеналу»... І всіх наступних поколінь — поколінь будівників соціалізму, оборонців здобутків Жовтня — вони предтечі...»

У повісті згадуються туріянці Маруся Снісаренко, Василь Сергати, генерал Обушенко, населені пункти — Новомиргород, Смолянська, Капітанівка, Пастирське, Рейментарівка, Оситняжка, Знамянка, Олександрівка, Кіровоград, Журавка, Межигірка, Листопадове, частини Турії —

Вівчарівка, Вітрівка, Слобода, річка Гептурка. Використавши місцевий матеріал, Б. Гончаренко відобразив світ, в якому жили і діяли герої, наблизив їх до читача. Багата і мова твору, бо йде вона від народних джерел. Повість цікава, читається легко.

«Всіх поіменно...» — художньо — публіцистичний твір. Він закликає пам'ятати й поважати родоначальників сучасних жителів села, пишати ними. Це потрібно живим, що продовжують справу батьків.

М. СУХОВ,
голова літоб'єднання
«Вісь».
м. Новомиргород.

ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ЯКОВА СТЕПОВОГО

МАЙСТЕР ХОРОВОЇ МУЗИКИ

Яків Степанович Степовий (Якименко) — талановитий український композитор і педагог, блискучий піаніст, послідовник принципів Римського-Корсакова і Лисенка, відомий критик-публіцист. Його творчість — своєрідна ланка, що зв'язує доживову і радянську українську музичну культуру. Народився Степовий 20 жовтня 1883 року у Харкові в родині церковного хориста. У 1895 році його зарахували до хору хлопчиків Петербурзької придворної капели. Там майбутній композитор здобув початкову музичну освіту, оволодівши теорією музики, грою на фортепіано і кларнеті, мистецтвом хорового співу. Наставниками і вихователями Степового в Петербурзькій консерваторії (1902—1909) були М. Римський-Корсаков і А. Лядов. Значний вплив на розвиток композиторської майстерності митця мали передові музичні кола Петербурга, особливо діяльність «Могучої кучки». Уже в роки навчання Яків Степанович створює кілька фортепіанних творів та відомий вокальний цикл «Барвінки». Цикл відзначається демократичною спрямованістю, наслідуванням традицій російських і українських класиків, мелодійністю.

Пафос боротьби за волю, рішучий протест проти гніту звучить у першому романсі, яким відкривається збірка «Досить невістна думка мовчала» на вірші Лесі Українки. Великої популярності набув романс «Степ» на вірші М. Чернявського. В образі безкрайного степу передана велика й могутня народна сила.

Стали популярними і такі романси з цього циклу, як «Місяць ясненький», «Із-за гаю сонце сходить», «Ой, поля!», «Розпійтеся в вітром», «Думка», «Еле-

гія», «Утоптала стежку» та інші.

Творчість видатного майстра української вокальної мініатюри відзначається бажанням органічно поєднати текст і музику. М. Я. Мясковський писав: «Для голосу він пише дуже зручно, гармонії його свіжі і часто тонкі, музика гарна й щира. Помімо, у нього величезне майбутнє».

Після закінчення консерваторії Яків Степанович займається не тільки творчою, а й критико-публіцистичною та концертно-виконавською діяльністю. В циклі романсів «Пісні настрою» відчутно позначилося тяжіння композитора до суб'єктивно-ліричних переживань і настроїв. Митцеві створює також інструментальну музику: танці, вальси, менуети, елегії, пісні без слів, прелюди... Особливої ваги набув фортепіанний «Прелюд пам'яті Шевченка». Він відзначається глибоким драматизмом, пристрасною мелодією, душевною ширістю, високою майстерністю. Яків Степанович багато подорожував по Україні, вивчав музичний фольклор, створював обробки народних пісень.

Після повернення з Парижа у 1912 році Я. Степовий працював народним учителем, був на фронтах першої світової війни.

У 1917 році митець повертається на Україну, розгортає активну музично-громадську діяльність. В його творах знаходимо нові виразні засоби: рішучість, маршовість, динамічність. Згадаймо хоча б «Кам'яні» на вірші Івана Франка, де композитор одним із перших опівав революційну боротьбу робітників.

Важливим внеском Степового в радянський репертуар було впорядкування першої на Україні збірки «Революційні пі-

Комсомолки Надія КИРИЧЕНКО і Антоніна ЛУКАРЕНКО — бухгалтерки колгоспу імені Леніна Компанієвського району — активні учасники художньої самодіяльності Сасівського сільського будинку культури. Односельці завжди щиро аплодують їхнім виступам на сцені.

Фото М. САВЕНКА.

ні, куди ввійшли «Інтернаціонал», «Сміло у ногу рушайте», «Заповіт», «Шалійте, шалійте, скажені кати», «Вічний революціонер» та ряд інших.

Великою популярністю користуються твори Степового для змішаного хору — «Тече вода в синє море» на вірші Т. Шевченка, «Арфамі, арфамі» на вірші П. Тичини, пісні «Гетьте, думи» на вірші Лесі Українки, «Коваль» на вірші Г. Петрушенка... Несподівана хвороба обірвала життя Я. Степового, коли йому виповнилося лише 38 років. Багато зробив він для розвитку української музики. Багата й цінна його вокально-хорова спадщина, що залюбки вивчається в учбових закладах, звучить по радіо і телебаченню, з концертних майданчиків великих і малих міст нашої країни.

Б. СЛЮСАР,
музикознавець.
м. Світловодськ.

Жива вода у яви

Нарости на деревах — сумна ознака сьогоденної цивілізації. Та саме вони послужили матеріалом для робіт самодіяльного художника А. Я. Шорова, чия виставка відкрилася в Будинку офіцерів напередодні свята. Роботи, представлені на ній, з'явилися в результаті поїздки автора по Радянському Союзу.

Тема дружби народів, історичний портрет займають чільне місце у творчості митця. Але, за визнанням автора, робота над жіночими образами приносить йому найбільше задоволення, бо саме жіночі обличчя здатні виразно передавати радість, смуток, замріяність, скорботу.

Виставка наочно демонструє самобутній талант автора, чия уява оживила мертве дерево.

Наш кор.

З ПОЕТИЧНОГО ЗОШИТА

Петро СЕЛЕЦЬКИЙ

ПІЗНАННЯ

Ветеранам-фронтовикам

Пізнати себе — це пройти
свого серця вокзали.
Милути цей страх
і забути на самім краю...
Ви — справжні поети.
Ви тоїсть свою написали
І палко, і гірко.
І ніжно, як слово «люблю».
Поміж забуттями у виборі
гамірних вулиць
З юги неминучості
тільки луною вернулися.
Вернулися і стали.
Пішли — і навіки з синами
Лишилися, як правда.
Тож правда — довіку за нами.

ХУДОЖНИК

Тепер слова так зовсім мало значать:
Художник мовчки фарби розтира.
Сім сонць горить у нього на
палітрі,

А восьме — на розвихреному вітрі.
А восьме — прямо в душу зазира...
Виходять із гіркого полуну
Народжені для щастя і добра —
Була війна...
Несуть в очах своїх самотину —
Чия вина?

Художник на вітрах мого століття
Сім сонць пскельних

до грудей притис.
Ми хто для нього? Нерозумні діти.
А в нього... В нього серце повне сліз.
Тому слова так зовсім мало
значать.

Пройти б по росах тихим каяттям
Тонкого пензля...

Тільки ні, не плаче
Художник вслід літам
І вслід світам.

Шматована душа вселенським боєм,
Та зцілена травною-чебредем.
Маленьке диво. І велике поле.
І давній щем. І первозданий
щем.

...В полуденному світі доброти
Він малював калину біля ганку.
Руську Ганку. Річечку Біанку,
Що її можна вброд перебрести...

Театр і будинок із химерами
Та сквер, що пам'ятає геть про все...
Тут птахами сидять золотоперіми
Дерева в колі кам'яних осель.
По Києву, по Києву, по Києву
Летіла і перо мені покинула
Жар-птиця, жароптаха-серцеполум'я,
Жива душа, у полум'я закована.
Жива душа, у полум'я заплетена
Майнула поміж кам'яних колон —
І гірко закохалася у летино
Театр і сквер.

І київська Манон.
Вони утрьох, Хрещатик і Дніпро
Пішли зі мною на маленьку Убідь.
Було нам тихо, лагідно і люблю,
Було нам тихо, лагідно і люблю.
Так лагідно і люблю нам було...

Було в тій миті аж до віця літа.
Куди ж пішов із неї сивий дощ,
Забувши в лісі срібну нехворощ,
Аби вже вам нудьгою не хворіти?
...Осіня хмара — сіра маркітантка,
Закутавшись в багрянєць до колін,
Загнала небо, як шервату
склянку, —
Смакує вже холодний чай каплін.
А на руках калини й верболозу
Лежить, як немовля, маленький степ.
...Іду по стежці першого морозу.
Дивуюсь на полів прощальний крест.

СПОРТ

ФУТБОЛ

«НОВАТОР» —
«ЗІРКА» — 1:1

У матчі першого кола суперники задовольнилися нульовою нічиєю. Все ще нестійке турнірне становище наших земляків зобов'язувало їх боротися за перемогу. З самого початку матчу не відчували себе гостями, наші футболісти постійно таранили захисні редуті ждановців. Під час чергової атаки кіровоградці відкрили рахунок. Після цього «Зірка»

віддала ініціативу супернику, якому вдалося відповісти влучним ударом.
Учора «Зірка» зустрічалася в Горлівці з місцевим «Шахтарем».

В. ШАБАЛІН.

ФЕХТУВАННЯ

НАШІ
РАПІРИСТКИ —
БЕЗ ОЧОК

Закінчилися останні фехтувальні бої чемпіонату української республіканської ради ДСТ «Спартак», що тривав сім днів

у спортинному залі ДЮСШ «Спартак» обласного центру.

У турнірі рапіристок перші три місця посіли вихованки заслуженого тренера УРСР Л. А. Шапіра з міста Києва майстри спорту Алла Пількевич, Ольга Мосаковська та Світлана Крючкова. Кіровоградки не зуміли через низьку техніку та вольову підготовку скласти гідну конкуренцію суперницям і посіли місця в нижній частині підсумкової таблиці.

Серед шпажистів звання

чемпіона швидко завоював майстер спорту з Ворошиловграда Віктор Смерунський, який у фіналі переміг майстра спорту Сергія Хмельницького з Києва — 10:2. Третім був майстер спорту Георгій Шевченко з Тернополя. У нашого земляка В. Олексієнка — 12 залікове місце.

У командну боротьбу вступили шпажисти з 11 областей та міста Києва. Найсильнішими виявилися представники Ворошиловграда, які у вирішальному бою завдали поразки команді Львова з рахун-

ком 3:3. Збірна Тернополя посіла третє призове місце. Кіровоградці ж у попередньому поєдинку за вихід у вісімку з рахунком 5:1 перемогли команду Луцька, але в чвертьфіналі у важкому бою з майбутнім переможцем — збіркою Ворошиловграда зазнали поразки з рахунком 4:5. Після перемоги над командою Дніпропетровська — 5:2 та поразки від киян — 3:5 у кіровоградців — шосте місце.

У загальнокомандному заліку перше місце у збірній Києва, друге — у

команді Львова, третє — у ворошиловградців. Наші земляки посіли лише сьоме місце, що слід розцінювати як невдачу, враховуючи хорошу спортивну базу і досвідчений тренерський склад. На виступі наших земляків позначилися незадовільні результати рапіристів і вкрай низький рівень підготовки рапіристок.

У змаганнях взяли участь 200 фехтувальників-спартаківців із п'ятнадцяти областей України.

В. ПЕРЕВЕРЗЕВ.

ВІВТОРОК

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.20 — Мультифільми. 9.00 — «Чи ви любите ви грати на піаніно?» Телевізійна. 10.20 — Док. телефільм «Прийшов на село спеціаліст». 10.45 — М. Теодоракіс. «Пісня завжди з народом». 11.35, 14.30 — Новини. 14.50 — Комуністи 80-х. Док. телефільм «Вся наша турбота». «Довір'я». 15.25 — Театр М. Салтикова-Щедріна. Передача 2. 16.00 — Новини. 16.05 — Твоя ленінська бібліотека. «Великий почин». 16.35 — Концерт. 17.00 — Розповіді наших кореспондентів. 17.30 — Адреси молодих. 18.30 — Док. телефільм. 18.45 — «Сьогодні у світі». 19.00 — Людина і закон. 19.30 — С. Рахманінов. Чотири етюд-картини у виконанні В. Сресько (фортепіано). 19.40 — «Розроблення — найважливіше завдання сучасності». Виступ Голови Комуністичної партії Люксембургу Р. Урбані. 19.55 — Прем'єра худ. телефільму «Гори, гори ясно!». 1 серія. 22.45 — «Сьогодні у світі».

▲ УТ

10.00 — «Актуальна камера». 10.35 — Міжнародна студія УТ. 11.05 — Фільм-концерт «Тополина земля». 11.40 — «Шкільний екран». 10 кл. Українська література. 12.15 — Художній телефільм «Небезпечний поворот». 1 серія. 13.25 — Програма документальних фільмів. 16.00 — Новини. 16.10 — «Срібний дзвіночок». 16.30 — «Кінопрограма». 17.30 — «Орбіти дружби». 18.00 — ЮТ-83. 18.30 — Фільм-концерт «Пісні волоських озер». 19.00 — «Актуальна камера». 19.30 — Знімається кіно. 20.20 — «Пісенне мерехтіння». 20.35 — На поряток денному. 20.50 — «На добраніч, діти». 21.00 — «Час». 21.35 — Художній телефільм «Небезпечний поворот». 2 серія. 22.30 — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Док. фільм «Ми — довженківці». 8.35, 9.35 — Історія. 5 кл. 9.05, 12.40 — Французька мова. 10.05 — Училиш ПТУ. Естетичне виховання. 10.35, 11.40 — Основи Радянської держави і права. 8 кл. 11.05 — Шахова школа. 12.10 — Географія. 8 кл. 13.10 — Сторінки історії. Вулиці перших п'ятирічок. 13.40 — Науково-популярний фільм «Полорож по Узбому». 14.00 — «Дайте мені точку опору...» Передача 2. 14.30 — О. Грінбасов. Сторінки життя і творчості. 15.20, 18.00 — Новини. 18.20 — Док. телефільм «Верблюдець». 18.30 — Концерт. 19.30 — Чемпіонат СРСР з хокею. ЦСКА «Динамо» (Москва). 2 і 3 періоди. 21.00 — «Час». 21.35 — Концерт органної музики. 22.15 — Новини. 22.20 — Дзюдоїсти готуються до змагань.

СЕРЕДА

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.20 — Клуб мандрівників. 9.20 — Худ. телефільм «Гори, гори ясно!». 1 і 2 серія. 11.35, 14.30 — Новини. 14.50 — По Сибіру і Далекому Сходу. Док. телефільм. 15.25 — Теленарис «Люди говорять спокійно». 15.55 — Новини. 16.00 — Док. фільм «Подорож по Андалусії».

16.30 — Музичний театр Іспанії. 17.15 — Стадіон для всіх. 17.45 — Концерт. 18.45 — «Сьогодні у світі». 19.00 — Відбірковий матч олімпійського турніру з футболу. Збірна СРСР — збірна Болгарії. 20.45 — Якщо хочеш бути здоровим. 21.00 — «Час». 21.35 — Театральні мемуари. Народні артисти СРСР Л. Степанова і М. Прудкін про К. Станіславського і Євг. Вахтангова. 22.25 — «Сьогодні у світі». 22.40 — Вечірні мелодії. Співають Р. та І. Мінна.

▲ УТ

10.00 — «Актуальна камера». 10.35 — «Жила-була сиротка». Вистава. 11.20 — «Співає Л. Юрченко». 11.40 — «Шкільний екран». 4 кл. Музика. 12.10 — Художній телефільм «Небезпечний поворот». 2 серія. 16.00 — Новини. 16.10 — «Срібний дзвіночок». 16.40 — «Сучасники». «До побачення, третій трудовий». 17.30 — Продовження програми — справа кожного. 18.00 — Корисні поради. 18.30 — Фільм-концерт «Закарпатський хор». 19.00 — «Актуальна камера». 19.30 — «Твоя життєва позиція». 20.10 — Естрадний концерт. 20.30 — Весілля лікаря. 20.45 — «На добраніч, діти». 21.00 — «Час». 21.35 — Художній телефільм «Небезпечний поворот». 3 серія. 22.45 — Новини. 22.55 — Шоуменнік VI фестивалю дружби молоді СРСР і НДР.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Док. фільм «Одержимість». 8.35, 9.35 — Астрономія. 10 кл. 9.05, 12.40 — Німецька мова. 10.05 — Поезія О. Прокоф'єва. 10.35, 11.40 — Загальна біологія. 9 кл. 11.05 — Для вас, батьки. 12.10 — Фізика. 6 кл. 13.10 — Науково-популярний фільм «Про явний годинник». 13.30 — А. Макаренко — педагог, письменник, громадський діяч. 14.20 — Сільська година. 15.20, 18.00 — Новини. 18.15 — Наш сад. 18.45 — Ф. Ліст. Великий концертний дует для скрипки і фортепіано. 19.00 — «Служу Радянському Союзу!» 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «Кримські воєни». Концерт лауреатів III Всесоюзного конкурсу на краще виконання пісень країни соціалістичної співдружності. 21.00 — «Час». 21.35 — Худ. фільм «Олесь». 22.55 — Новини.

ЧЕТВЕР

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.20 — Мультифільми. 8.50 — Прем'єра худ. фільму «Золоте перовесло». 9.20 — Худ. телефільм «Балада про комісара». 10.25 — Концерт Академічного оркестру радянських народних інструментів Центрального телебачення і Всесоюзного радіо. 11.25, 14.30 — Новини. 14.50 — Вчені — селу. Науково-популярний фільм. 15.25 — Твори Ф. Шопена у виконанні заслуженого артиста РРФСР С. Доренського. 16.05 — Новини. 16.10 — Лірика П. Тічанина. 16.45 — У концертному залі — школярі. 17.30 — Шахова школа. 18.00 — У кожному малюнку — сонце. 18.15 — Ленінський університет мільйонів. «Труд — суспільство — людина». 18.45 — «Сьогодні у світі». 19.00 — Наука і життя. 19.30 — Худ. фільм «Діагональ з характером». 21.00 — «Час». 21.35 — «Музика в театрі, кіно і на телебаченні». Композитор Є. Дога. 22.55 — «Сьогодні у світі».

▲ УТ

16.00 — Новини. 16.10 — «Срібний дзвіночок». 16.30 — Культура російської мови. 17.00 — Народний депутат. 17.25 — Музичний фільм «Пісня злітає сама». 17.45 — Екран пошани Українського телебачення. 18.00 — Циркова програма. 18.30 — Фільм-концерт. 19.00 — «Актуальна камера». 19.30 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Спартак». «Соні». 2 і 3 періоди. В пер-

шоденні — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.35 — «Дружба — фройндшафт». Урочисте відкриття VI фестивалю дружби молоді СРСР і НДР. 23.35 — Новини. 23.45 — Шоуменнік VI фестивалю дружби молоді СРСР і НДР.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Док. фільм «Місто Фрунзе». 8.35, 9.35 — М. Лермонтов. «Пісня про кунца Калашнікова». 7 кл. 9.05, 12.25 — Іспанська мова. 10.05 — Фізика і науково-технічна революція. 10.35, 11.35 — І. Тургенев. «Батьки і діти». 9 кл. 11.05 — Географія. 12.05 — Природознавство. 2 кл. 12.55 — Н. Думбадзе. По сторінках творів. 13.55 — Худ. фільм із субтитрами «Діти Ванюшина». 15.25, 18.00 — Новини. 18.20 — Док. фільм «Вірність великому почину». 18.30 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Спартак». «Соні». 2 і 3 періоди. 21.00 — «Час». 21.35 — Худ. телефільм «Поїздка через місто». 22.25 — Новини. 22.30 — Чемпіонат світу з боротьби дзю-до.

П'ЯТИНИЦЯ

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.20 — У концертному залі — школярі. 9.05 — Док. телефільм «Скороход». 9.35 — Худ. фільм «Діагональ з характером». 11.05 — Концерт хорової студії «Іскра» Паладу культури заводу ім. Володимира Ілліча. 11.25, 14.30 — Новини. 14.50 — Док. телефільм «Дулецький фарфор». 15.10 — Російська мова. 15.40 — Сьогодні і завтра підмосковного села. 16.10 — Новини. 16.15 — Концерт Державного симфонічного оркестру СРСР. 16.55 — Док. телефільм «Друзі і вороги революції». 17.45 — Концерт. 18.45 — «Сьогодні у світі». 19.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Спартак». «Жальгріс». 20.45 — Якщо хочеш бути здоровим. 21.00 — «Час». 21.35 — «Безоп». За п'єсою Г. Фігейредо «Лисича і виноград». 23.20 — «Сьогодні у світі». 23.35 — Чемпіонат світу з боротьби дзю-до.

▲ УТ

10.00 — «Актуальна камера». 10.35 — «Шкільний екран». 7 клас. Історія. 11.05 — Виробнича гімнастика. 11.15 — Фільм-концерт «Класич-

ний романс». 11.40 — «Шкільний екран». 10 клас. Російська література. 12.15 — Художній телефільм «Небезпечний поворот». 3 серія. 13.25 — «Після склянки друзів». 16.00 — Новини. 16.10 — «Срібний дзвіночок». 16.30 — Телефільм «Чай, булочки і кіно». 16.50 — Камерний концерт. 17.15 — В цей день, 40 років тому. 18.00 — Новини тижня. (Кіровоград). 18.30 — Комуністи 80-х. (Кіровоград). 19.00 — «Актуальна камера». 19.30 — «Знайомі об-

личчя». 20.20 — Сатиричний об'єкти. 20.45 — «На добраніч, діти». 21.00 — «Час». 21.35 — Художній телефільм «Донге відлучає». 22.55 — Шоуменнік VI фестивалю дружби молоді СРСР і НДР.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Науково-популярний фільм «Теберда, місця заповідні». 8.35, 9.35 — Казки О. Пушкіна. 4 кл. 9.05, 12.35 — Англійська мова. 10.05 — Училиш ПТУ. Загальна біологія. 10.35, 11.35 — Історія. 7 кл. 11.05 — Мамина школа. 12.05 — Загальна біологія. 9 кл. 13.05 — Історія. 4 кл. 13.30 — Ленінський план монументально-пропаганди. 13.55 — Ж. Верн. Сторінки життя і творчості. 14.40 — Урок Миру. 15.25, 18.00 — Новини. 18.15 — Клуб мандрівників. 19.15 — В Міжнародний фестиваль «Веселіна». «Свято альпійських пастухів». (Швейцарія). 19.40 — Прем'єра телефільму «Солодка бавовна». 20.00 — Вечірня казка. 20.20 — Концерт Державного російського народного хору ім. П'ятиницького. 21.00 — «Час». 21.35 — Худ. телефільм «Єдиний мужчина». 1 серія. 22.40 — Новини. 22.45 — Худ. телефільм «Єдиний мужчина». 2 серія.

СУБОТА

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.20 — Танцює ансамбль «Бар'єла». 8.50 — Чудеса без чудес. 9.20 — 42-й тираж «Спортлото». 9.30 — «В городском саду играет духовой оркестр». Концерт. 9.50 — Поезія. М. Лермонтов. 10.30 — Для вас, батьки. 11.00 — Співає народний артист СРСР В. Грінченко. 11.30 — Рух без небезпеки. 12.00 — До 110-ї річниці дня народження О. Д. Стасової. Науково-популярний фільм «Това-риш Абсолют». 12.20 — Пісня далека і близька. 13.10 — «Художник книги — Дементій Шмаринюв». Док. телефільм. 14.05 — V Міжнародний фестиваль «Веселіна». «Волінка» (СФРЮ). 14.30 — Новини. 14.45 — Фільм — дітям. «Великий клопіт через маленького хлопчика». 15.50 — Тележурнал «Спіддружність». 16.20 — Муль-

тфільм. 16.30 — Новини. 16.35 — Знайомство з оперою. Джузеппе Верді. 17.50 — Весілля політичного оглядача В. Бекетова. 18.20 — У світі творин. 18.20 — Весілля голуби Радянського комітету захисту миру Ю. О. Жукіна. 19.50 — Худ. фільм «Поєма про крила». 1 серія. 21.00 — «Час». 21.35 — Худ. фільм «Поєма про крила». 2 серія. 23.00 — Чемпіонат світу з боротьби дзю-до. 23.30 — Новини.

▲ УТ

10.00 — «Актуальна камера». 10.35 — Фільм-концерт «Стартуємо піснями». 11.20 — Доброго вам здоров'я. 12.00 — «Призначається побачення». 12.30 — «Імпульс». Науково-популярна програма. 13.00 — Художній фільм «Я — Хортиця». 14.10 — «Музичні зустрічі». 14.50 — І. Франко. «Син князя Святослава». Вистава. 17.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Динамо» (Тбілісі) — «Динамо» (Київ). 18.45 — «Скарби музеїв України». 19.00 — «Актуальна камера». 19.40 — Телетурнір «Сонячні кларнети». 20.45 — «На добраніч, діти». 21.00 — «Час». 21.35 — Продовження телетурніру «Сонячні кларнети». 23.00 — Новини. 23.10 — Шоуменнік VI фестивалю дружби молоді СРСР і НДР.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Якщо хочеш бути здоровим. 8.30 — Док. телефільм «Вольська». 9.00 — «Ранкова пошта». 9.30 — Камера дивиться у світ. 10.50 — Програма Пермської студії телебачення. 11.50 — Братівська музичні торжества. 12.45 — «Українські вечорниці». Прем'єра фільму-вистави Чернівецького українського музично-драматичного театру ім. О. Кобилянської. 14.35 — Док. фільм «Хто стріляє в республіку». 15.00 — Музичний кіоск. 15.30 — Міжнародний огляд. 15.45 — Пісні і танці народів СРСР. 16.15 — «Здоров'я». 17.00 — Розповіді про партію. «Ми не зупинимося на півдорозі». 17.45 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Спартак» — «Кри-ла Рад». 2 і 3 періоди. 19.15 — Док. телефільм «Турбота № 1». «Танець нашої осені». 19.45 — Вечірня казка. 21.00 — «Час». 21.35 — «Три картини». Фільм-балет на музику К. Молчанова. 21.35 — Худ. телефільм «Єдиний мужчина». 1 серія. 22.40 — Новини. 22.45 — Худ. телефільм «Єдиний мужчина». 2 серія.

НЕДІЛЯ

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.20 — Доля працівників харчової промисловості. Док. фільм. 8.55 — Дієра. 9.30 — Будильник. 10.00 — Служу Радянському Союзу! 11.00 — «Здоров'я». 11.45 — «Ранкова пошта». 12.15 — Зустрічі на радянській землі. 12.30 —

Сільська година. 13.30 — Музичний кіоск. 14.30 — Сьогодні — День працівників харчової промисловості. 14.45 — Концерт на замовлення працівників харчової промисловості. 15.30 — Клуб мандрівників. 16.30 — Новини. 16.35 — Док. фільм «Історія дерев'яного чоловіка» (про казкового персонажа Пінюкія). 17.00 — Коли слово не розходиться з ділом. Із циклу «Виринуєш на місце». 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — Мультифільм. 19.10 — «Едіт Піаф». Прем'єра фільму-вистави Державного академічного театру ім. Московської Ради. 21.00 — «Час». 21.35 — Футбольний огляд. 22.05 — «На струнах і клавішах». Естрадний концерт. 22.35 — Чемпіонат світу з боротьби дзю-до. 23.15 — Новини.

▲ УТ

10.00 — «Актуальна камера». 10.45 — Сьогодні — День працівників харчової промисловості. 12.10 — «Катруси кіннозал». 13.10 — Кінопрограма «Малювання України». 13.55 — «Слава солдатська». 14.55 — Концертний зал «Дружба». 15.50 — Зустріч з театром. Ризький театр російської драми. 17.10 — «Життя — слово». 18.00 — Наш друг — спорт. 19.00 — «Актуальна камера». 19.30 — «Інтерв'ю». 20.30 — «Ліричні мелодії». 20.45 — «На добраніч, діти». 21.00 — «Час». 21.35 — Художній фільм «Наші знайомі». 23.20 — Новини. 23.30 — Шоуменнік VI фестивалю дружби молоді СРСР і НДР.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Концерт Державного ансамблю танцю «Вайнакс» Чечено-Інгушської АРСР. 8.45 — О. Толстой. «Російський характер». 9.10 — Мультифільм. 9.25 — Док. телефільм. 10.00 — Братівська музичні торжества. 11.00 — Всесоюзний конкурс на кращу передачу про ПТУ. «Зворотний зв'язок». 11.50 — Очевидне — неймовірне. 12.50 — Грнє лауреат міжнародного конкурсу О. Шаров (бали). 13.10 — Худ. телефільм «Цигани». 3 серія. 14.30 — Розповіді наших кореспондентів. 15.00 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Трактор» — ЦСКА. 17.15 — За законами мужності. Передача про Героїв Радянського Союзу В. Монозіна. 17.45 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Рига). 2 і 3 періоди. 18.15 — Світ рослин. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Концерт художніх колективів. 21.00 — «Час». 21.35 — Худ. фільм «Без права на помилку».

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

непереплачуєте
свої газети
«Молодий комунар»

«Молодой комунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050, МСП,
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідальний секретаря — 2-46-87; відділ комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганда — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Газета виходить у п'ятницю,
четвер і суботу.
Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кировоград, вул. Глінки, 2.

БК 05735. Індекс 61103.

Обсяг 0,5 друк. арк.

Зам. № 497.

Тираж 51500.